

TAJNÝ ROZKAZ

ODTAJNENÉ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1954

V Praze dne 11. června 1954

Číslo 125 609

O B S A H : 130. Rozkaz ministra vnitra a ministra národní obrany, jímž se vydávají "Směrnice o provádění operací na státní hranici agenturně operativními orgány ministerstva vnitra a ministerstva národní obrany ČSR".

Všečís TRč 126/54,
TRč 223/F4,
RMVč 152/58

Prošeno podle RMV-4/64 čl. 4.
* 130

Rozkaz ministra vnitra a ministra národní obrany, jímž se vydávají "Směrnice o provádění operací na státní hranici agenturně operativními orgány ministerstva vnitra a ministerstva národní obrany ČSR".

Za účelem upevnění pořádku na státní hranici a zachování přísné konspirace prováděných opatření zpravodajskými orgány n a ř i z u j e m e :

1. Všem zpravodajským orgánům ministerstva vnitra a ministerstva národní obrany ČSR, provádějícím agenturní zahraniční práci, přísně se řídit vydanými "Směrnicemi o provádění operací na státní hranici zprav. orgány ministerstva vnitra a ministerstva národní obrany".
2. Zabezpečit studium směrnic všemi operativními pracovníky, vykonávajícími práci, spojenou s prováděním operací na státní hranici.
3. Tento rozkaz a k němu přiložené směrnice zachovat v přísné tajnosti.
4. Tajný rozkaz ministra národní bezpečnosti č. 98 61.107 ze dne 21. června 1952 s vyhlášenými "Směrnicemi o provádění operací zprav. orgánů MNB a MNO na státní hranici, střežené Pohraniční stráží" prohlašujeme za neplatné.

Ministr vnitra ČSR

Rudolf B a r á k v.r.

Ministr národní obrany ČSR
generál armády

dr. Alexej Č e p i č k a v.r.

*+ Via TRMV č. 126/54 A
dodátek*

Obdrží: ministr vnitra,
naměstci ministra vnitra,
operativní správy MV a HS PVS,
ministerstvo národní obrany.

Tento výtisk č. 54 rozkazu ministra vnitra s origi-
nálem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá :

ppr. K. Chalouba

S M Ě R N I C E

o způsobu provádění operací na státní hranici zpravodajskými orgány ministerstva vnitra a ministerstva národní obrany.

1. V š e o b e c n á č á s t

1. Operacemi na státní hranici jsou všechna opatření zprav. orgánů spojená s přepravou nebo přechodem agentů přes státní hranici. K těmto opatřením patří: přijetí agenta ze zahraničí, přeprava agenta na hranice, vybírání schránek na našem území v ZP s vědomím pohraničních orgánů, vyhledávání a průzkum nových hraničních přechodů, speciální operace k odkrytí jakéhokoli úseku hranice za účelem zabezpečení skrytého přechodu přes hranici určitým agentům nebo speciálním skupinám.
2. Operace na státní hranici mohou provádět operativní pracovníci zprav. orgánů, kteří provádějí zahraniční práci:
a/ ministerstva vnitra
b/ ministerstva národní obrany.
3. Orgány provádějící operaci na státní hranici jsou povinny utajit její provedení, aby se nedopustily dekonspirace forem a metod zahraniční práce a taktiky samotné agentury.
4. Za úspěšné provedení operace na státní hranici zodpovídají bezprostředně ti operativní pracovníci, kteří ji provádějí. Za zajištění prováděné operace na státní hranici odpovídají funkcionáři pohraniční stráže určení po každé velitelům nebo zástupcům velitele pohraniční brigády.

2. P ř í p r a v a k p r o v e d e n í o p e r a c e .

5. Každá operace na státní hranici musí být pečlivě připravena. Proto jí předchází rozpracování konkrétního plánu, který zahrnuje:
a/ datum, místo provedení, charakter a eslavacé osazení operace;
b/ průzkum prostoru přepravy nebo přijetí agenta pomocovníků a uvedením, od kdy do kdy bude prováděno toto opatření /opatření provádí pohraniční stráž/;

- c/ plán příchodu operativních pracovníků k místu přepravy nebo přijetí agenta;
- d/ způsob příchodu agenta k místu provedení operace;
- e/ opatření k bojovému zabezpečení operace /silami pohraniční stráže/;
- f/ určení místa přijetí a vyslechnutí zahraničního agenta, který se má dostavit ke schůzce;
- g/ způsob a místo přepravy agenta zpět na hranici;
- h/ opatření pro pozorování terénu na území cizího státu po přepravě agenta;
- ch/ opatření k materiálnímu zabezpečení operace.

Jestliže agent vysílaný přes hranici je opatřen zbraní, radio-
stanicí a jinými předměty, potřebnými pro operativní účely,
toto musí být také uvedeno v plánu operace.

6. Plán provedení operace na státní hranici schvaluje náčelník té složky, od které budou vysláni operativní pracovníci k uskutečnění operace na hranici.
7. Provedení operace na státní hranici zprav. orgány ministerstva vnitra a ministerstva národní obrany může být uskutečněno pouze s povolením ministra vnitra nebo jeho náměstka pro pohraniční stráž.
8. K vyžádání povolení k provedení operace na státní hranici je odpovědný náčelník operativní správy povinen nejpozději 48 hodin před provedením operace předložit ministru vnitra nebo jeho náměstkovu plán provedení operace ve dvou exemplářích.
Kromě plánu musí být v žádosti uvedeno:
 - a/ jméno a číslo osobního průkazu operativního pracovníka, který bude řídit operaci,
 - b/ počet osob, které se zúčastní zahájení a skončení operace.

Poznámka: Plány operací mohou být také předkládány ke schválení hromadně na dobu celého měsíce.

9. Přijetí zahraničního agenta a jeho přeprava zpět přes hranici jsou samostatné operace, proto je zapotřebí mít ke každé z nich povolení. Jestliže doba mezi přijetím a zpětnou přepravou zahraničního agenta nebude přesahovat 48 hodin, je možno takovéto opatření pokládat za jednu operaci. Proto se povolení vyžaduje pouze na jednu operaci.

Ve výjimečném případě lze žádat k provedení zpětné přepravy zahraničního agenta operaci v časovém rozmezí nepřesahující dobu 96 hodin.

10. Vyslání agenta za hranice a jeho přijetí opět jsou samostatné operace a proto je zapotřebí předkládat dvě žádosti. Jestliže však mezi vysláním a přijetím agenta není časové rozpětí větší než 48 hodin, možno předkládat pouze jednu žádost s povolením k provedení operace, ale musí se uvést dvě období operace.

11. Po schválení plánu ministrem nebo jeho náměstkem příslušný náčelník operativní správy nebo jeho zástupce se obrátí nejpozději do 36 hodin před provedením operace k náčelníkovi nebo zástupci HS PVS, kterému odevzdá jeden exemplář plánu a žádá o vydání propustky k provedení operace.
Poznámka: Uvedená lhůta může být zkrácena pouze ve výjimečných neodkladných případech, ale nesmí být kratší než 12 hodin před začátkem operace.
12. Přísně se zakazuje žádati o povolení k provedení operace a vydávat pokyny o jejím provedení telefonicky.
13. Propustku k provedení operace smí podepisovat na hlavní správě pohraniční a vnitřní stráže - náčelník HS PVS, náčelník štábu a nebo náčelník zprav. odboru.
14. Propustka k provedení operace se vydává pouze v případech, nejsou-li žádné překážky k jejímu provedení na hranici. V případech kdy se vyskytnou překážky, náčelník HS PVS nebo zástupce navrhne provést operaci na druhém /jiném/ místě, nebo jiným způsobem. Přísně se zakazuje provádět během 24 hodin více operací než jednu v úseku jedné a téže roty.
15. Propustka k provedení operace se sestavuje podle přiloženého vzoru, při čemž:
 - a/ účel operace se maskuje prováděním jakýchkoliv technických, hospodářských a jiných prací,
 - b/ počet osob, které se zúčastní provedení operace, se vypíše slovy s uvedením, kolik osob se zúčastní na začátku a kolik na konci operace.
16. V případě ztráty propustky, opravňující k provedení operace, je povinností toto ihned hlásit veliteli brigády, který toto hlásí náčelníkovi PVS a žádá o další rozkazy.

3. P r o v e d e n í a z a j i š t ě n í o p e r a c e .

17. Operativní orgán, pověřený provedením operace, po obdržení schváleného plánu a propustky od své operativní správy se s těmito dokumenty dostaví nejméně 4 hod. před započítáním operace k příslušnému veliteli brigády, který mu oznámí, kdo ze zprav. důstojníků štábu brigády nebo příslušného praporu jej bude doprovázet na schůzku s velitelem roty na určeném místě. Velitel brigády ihned osobně vydá příkaz a instruuje velitele roty jaká má provést opatření k zajištění operace.
Poznámka: Velitel brigády má právo odmítnouti provedení operace jestliže zprav. orgány se dostaví později, než jak je určeno ve směrnici.
18. Velitel roty po obdržení nařízení a směrnic od velitele brigády k zabezpečení operace hlásí toto ihned veliteli praporu.

19. Způsob zajištění operace velitelem roty stanoví hlavní správa pohraniční a vnitřní stráže vydáním zvláštních směrnic.
20. V den provedení operace osoba, která ji provádí společně s ostatními osobami, které se zúčastní provedení, v doprovodu zprav. orgánů /důstojníka/ brigády nebo praporek, dostaví se nejpozději 2 hodiny předem na smlouvané místo, kde se setkají s velitelem roty, kterému se prokáží propustkou k provedení operace a svým osobním průkazem.
21. Velitel roty nebo jeho zástupce, povoluje provedení operace teprve potom, když se přesvědčí o správnosti jemu předkládané propustky velitele brigády a osobních průkazů zástupce zprav. orgánů.
22. Velitel roty informuje vedoucího operace o výsledcích pozorování a provedených opatřeních k zajištění operace. Na základě sdělených poznatků vedoucí operace činí rozhodnutí k jejímu provedení.
23. Velitel roty nebo jeho zástupce je povinen učinit všechna opatření k zabezpečení operace. Osobně doprovází zástupce zprav. orgánů do prostoru provedení operace a po dobu jejího provádění se nachází na takovém místě, z něhož má možnost zajišťovat úspěšný průběh operace pozorováním /ne však osobní účastí ve skupině provádějící operaci/.
24. Přísně se zakazuje :
 - a/používat jiné příslušníky pohraniční stráže jako bezprostřední ochranu osob, provádějících operaci na státní hranici,
 - b/používat k zajištění operace vojínů a poddůstojníků zákl. služby pohraniční stráže.
O možnosti použití poddůstojníků z povolání k zajištění operace rozhoduje v každém jednotlivém případě velitel brigády;
 - c/zakazuje se oper. orgánům, provádějícím operaci na státní hranici, pohybovat se v ubytovacím prostoru roty /kromě zprav. orgánů pohraniční stráže/.
25. Vyslání agenta přes hranici nebo schůzku s agentem na hranici je povinen provádět operativní pracovník.
26. Vyslání agenta přes hranici je potřeba provádět z pečlivě ukrytého místa, skrytého cizím pozorovateli, umístěného v blízkosti státní hranice.
Vyslání agenta se provádí teprve potom, když se řídicí orgán osobně přesvědčí o možnosti provedení operace.
27. Po setkání s agentem na hranici musí být tento odveden buď do konspiračního bytu nebo na jiné místo v týlu našeho území, případně na skryté místo, nebo do vhodného objektu poblíže hranic. V tomto případě musí být místo uvedeno v plánu operace, aby velitel roty mohl provést jeho zajištění. Toto místo nesmí vzbuzovat žádná podezření a musí zabezpečit ukrytí a konspiraci operativního pracovníka a agenta během celého jednání.

28. Osa postupu agenta se musí vyhýbat pohraničním hlídkám, vojenským objektům a ženijně-technickým zařízením na hranici a v pohraničním pásmu. Při nutnosti dopravy agenta automobilem, cesta po které vůz jede, musí být co nejméně frekventovaná a musí procházet tudy, kde nejsou žádné vojenské objekty ani průmyslové podniky důležitého významu.
Pohyb vozu v pohraničním pásmu se provádí při doprovodu důstojníka pohraniční stráže, určeného k tomu velitelem brigády.
29. Odeslání agenta přes pohraniční pásmo za hranice nebo od hranic do našeho týlu bez doprovodu se přísně zakazuje, s výjimkou provádění zvláštních agenturních kombinací.
30. Návrat operativních pracovníků z místa operace na hranice má být prováděn po cestě příchodu. Změna pochodové osy při zpáteční cestě může být připuštěna pouze ve vyjimečných případech, když jsou k tomu vážné operativní důvody.
V takových případech orgán řídící operaci předem toto oznámí veliteli brigády a veliteli roty, se kterými pak určuje přesnou pochodovou osu a čas zpáteční cesty.
31. Operace na státní hranici musí být prováděny skrytě, nehlučně a maskovaně. Také musí být přísně utajeny před příslušníky pohraničních rot.
- Za tím účelem :
- a/ Osa postupu skupiny provádějící operaci na hranici a zpět musí být uvolněna od pohraničních hlídek;
 - b/ stopy zanechané operační skupinou na kontrolním pásmu se pečlivě odstraňují;
 - c/ účastníkům prováděné operace je zakázáno přemísťovat se do prostorů, které nejsou určeny předběžným souhlasem velitele roty.
- Dále je zakázáno:
- nahlas hovořit, v noci kouřit, osvětlovat terén, provádět takovou činnost, která by mohla upoutat pozornost pohraničních hlídek nebo obyvatel sousedního státu.
32. Po přepravě agenta za hranici, osoby, které prováděly operaci, jsou povinny po určité době /nejméně na 1 hodinu/ zůstat na místě, aby se přesvědčily o nerušeném průchodu agenta přes pásmo pohraničních hlídek na území sousedního státu.
33. Po skončení operace se osoby provádějící operaci setkávají s velitelem roty na smluveném místě, kde orgán řídící operaci provede záznam na druhé straně propustky.
34. Provedení operace velitel roty osobně hlásí veliteli praporu a předá mu propustky. Vedení a ukládání dokumentů a zápisů o operacích na hranicích u rot je přísně zakázáno. Zápisy v pohraniční knize nebo v jiných dokumentech o provedení operace se u rot nepřipouští. Účast při opatřeních k zajištění operace velitel roty nebo jeho zástupce zaznamenávají jen jako službu na hranici.

35. Velitel roty musí zakázat nebo okamžitě zastavit provádění operací v těchto případech:
- a/ když je operace špatně připravena,
 - b/ má-li zprávy o připravované provokaci na druhé straně,
 - c/ když účastníci prováděné operace se dopustí nějakých činů, které by mohly způsobit neúspěch operace nebo konflikt na státní hranici,
 - d/ při pokusu o přechod nebo přechodu státní hranice některým z účastníků prováděné operace / kromě agentů posílaných přes hranici/.
36. Příčinu zákazu nebo zastavení operace velitel roty okamžitě hlásí veliteli brigády a použije jako smluveného textu čísla propustky a charakter práce napsané na této propustce.
Na příklad: Zakázal jsem /zastavil/ provádění prací při kontrole kácení lesa, ke které byla vámi vydaná propustka č.....
4. P ř i j e t í a g e n t a a j e h o c h o v á n í v p ř í p a d ě d o s t a v e n í s e n a m i m o ř á d n o u s c h ů z k u.
37. Každý zahraniční agent musí být zvláště poučen o způsobu přechodu hranice a o svém chování v případě příchodu na mimořádnou schůzku.
38. Podle zvláštní úmluvy je agentu určen určitý úsek hranice k přechodu a je poučen o chování při setkání s pohraničními hlídkami.
39. Příchod agenta na mimořádnou schůzku v noci je krajně nežádoucí, protože je nebezpečí, že pohraniční hlídky by mohly proti němu použít zbraně. Přechod agenta přes hranici je nejvhodnější ve dne.
40. Agent se musí na výzvu pohraničních hlídek zastavit a plnit všechny jejich rozkazy. Nesmí se dopustit žádných činů, které by mohly mít za následek použití zbraně pohraniční hlídkou.
41. Bude-li agent zadržen, nesmí v žádném případě sdělit pohraniční hlídce nic o své příslušnosti k československé zprav. službě.
42. Po svém eskortování na rotu musí agent požádat velitele roty, aby s ním zůstal o samotě a jakmile se tak stane, sdělí mu smluvené heslo, číslo telefonu nebo smluvený pseudonym spolupracovníka, se kterým pracuje. Velitel roty smluveným textem toto hlásí veliteli brigády, který učiní opatření k okamžitému hledání operačního pracovníka a požádá jej, aby se okamžitě dostavil na místo, kde se agent nalézá.
43. V takovém případě je zadržen pod stráží a je s ním zacházeno jako s narušitelem státní hranice. Doklady a zápisky, které má u sebe agent, se neprohližejí a rovněž nezapisují do protokolu o zadržení. V případech, kdy budou u agenta věci nebo předměty, zapisují se tyto do protokolu o osobní prohlídce, který se vyha-

toví ve dvou výtiscích. Jeden výtisk společně s věcmi se předá operativnímu pracovníkovi, který se dostavil za agentem, druhý výtisk zůstane ve zpráv. odd. štábu brigády.

44. K převzetí a odeskortování zadrženého přijíždí na rotu operativní pracovník pohraniční stráže, který dopraví zadrženého na místo, jež mu bylo určeno zástupcem zainteresované zprav. služby.
Jestliže zainteresovaný orgán není v této době nalezen, je zadržený dopraven do štábu brigády, při zachování naprosté konspirace před místním obyvatelstvem a příslušníky štábu brigády.
45. Po převzetí zadrženého operativním pracovníkem zainteresovaného orgánu vydá potvrzení, ve kterém není uvedeno jméno zadrženého. Potvrzení je předloženo veliteli brigády současně s hlášením o splněním rozkazu.
46. Příslušníci pohraniční roty nesmí vědět, že zadržený narušitel státní hranice je agentem československé zpravodajské služby.

5. Zvláštní ustanovení.

47. Za účelem vzájemného poznání agenta a přijímajícího jej operativního pracovníka zprav. orgánu, je nutno stanovit mezi nimi smluvené signály, které se sdělují před přechodem hranice.
48. Operace na státní hranici musí být plánovány. Každý operativní pracovník zprav. orgánu je povinen sestavit plán schůzek s agentem, s uvedením možností agenta a jemu daných úkolů. Při plánování pravidelných schůzek s agentem, je nutno též zaplánuvat doplňkové datum pro jednu - dvě schůzky.
49. Všem zpravodajským orgánům se přísně zakazuje využívat zahraničních agentů k opatřování v zahraničí jakýchkoliv předmětů pro osobní potřebu operativních pracovníků zprav. orgánů nebo pro agenty samotné.
Osoby, které se dopustí porušení tohoto ustanovení, budou brány k přísné zodpovědnosti.

Příloha 1.

Povolení ke vstupu do HP a ZP

Povolují Josefu M a l é m a, číslo průkazu 28.09.19/137 vstup do HP a ZP na den 21.10.1952 od 04,00 do 09,00 hodin do prostoru Š t í t a r y - k o t a 686. příjezd i odjezd bude proveden po státní silnici z A š e do Š t í t a r .

Povolení se vystavuje za účelem

provedení technických prací, na kterých budou zúčastněny další tři nebo dvě osoby.

Osoby početně uvedené v této povolení nesmí být perlustrovány. Velitel roty /zástupce/ očekává vedoucího pracovní skupiny /kde, kdy/ na kotě 686 o 04,15 hod.

Povolení platí jen při současném předložení průkazu.

V C h e b u dne 18.10.1952

o 13,00 hod.

L.S.

Velitel:

Příloha 1a.

Žádost o povolení ke vstupu do HP a ZP

Jméno Josef M a l ý číslo průkazu 28.09.19/137 vstup do HP a ZP na den 21.10.1952 od 04,00 do 09,00 hod. do prostoru Š t í t a r y - k o t a 686 příjezd i odjezd bude proveden po státní silnici z A š e do Š t í t a r .

Povolení se žádá za účelem provedení technických prací, na kterých budou zúčastněny další tři nebo dvě osoby.

V Praze dne 18.10.195..

Podpis :

Příloha 2.

Povolení ke vstupu do HP a ZP

Povolují Karlu N e d v ě d o v i čís. průkazu 328/125 vstup do HP a ZP na den 15.11.195. od 18,00 do 21,00 hod. a téhož dne od 22,00 do 24,00 hodin do prostoru F o l m a v a j i h o z á p a d n í směr. Oba příjezdy a odjezdy budou provedeny : D o m a ž l i c e , B a b y l o n , Č . K u b i c e a F o l m a v a .

Povolení se vystavuje za účelem kontroly při k á c e n í s t r o m ů , n a k t e r é j s o u z u č a s t n ě n y d a l š í d v ě n e b o j e d n a o s o b a . Osoby početně uvedené v povolení nesmí být perlustrovány.

Velitel roty /zástupce/ při první cestě očekává v e d o u c í h o p r o v á d ě j í c í h o kontrolu, kde, kdy n a s e v e r - n í m o k r a j i F o l m a v y o d 18,00 hod. při druhé cestě t a k t ě ž o 22,15 hod.

Povolenka platí jen při současném předložení průkazu.

V Plané dne 13.10.195.. o 16,30 hod.

L.S.

Velitel:

Příloha 2a

Žádost o povolení ke vstupu do HP a ZP

Jméno Karel N e d v ě d , čís. průkazu 328/125 vstup do HP a ZP na den 15.11.195.. od 18,00 do 21,00 hod. a téhož dne od 22,00 do 24,00 hod. do prostoru F o l m a v a , j i h o z á p a d n í směr. Oba příjezdy a odjezdy budou provedeny : D o m a ž l i c e , B a b y l o n , Č . K u b i c e a F o l m a v a .

Povolení je žádáno za účelem k o n t r o l y p r i k á c e n í s t r o m ů , n a k t e r é j s o u z u č a s t n ě n y d a l š í d v ě n e b o j e d n a o s o b a .

V Plané dne 13.10.195..

Podpis :